

Валентина Підгурська —

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри лінгвометодики та культури фахової мови Житомирського державного університету імені Івана Франка, м. Житомир, Україна.

Коло наукових інтересів: мовнокомунікативна компетентність майбутніх учителів початкових класів. Автор 43 наукових публікацій та 5 науково-методичних посібників.

e-mail: Tinulia@ukr.net

Ірина Голубовська —

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри лінгвометодики та культури фахової мови Житомирського державного університету імені Івана Франка, м. Житомир, Україна.

Коло наукових інтересів: дитяча література, мовнокомунікативна компетентність майбутніх учителів початкових класів. Автор 51 наукової публікації та 10 науково-методичних посібників.

e-mail: holubovskaiv@ukr.net

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-2-100-105>

УДК 378: 81'271

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ НАУКОВОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНЬСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

У статті висвітлено окремі аспекти проблеми формування культури наукового мовлення майбутніх учителів початкових класів. Розглянуто сутність понять “культура наукової мови”, “наукова комунікація”, “науковий текст”. Окреслено особливості реалізації норм сучасної української літературної мови в науковому стилі, зацентовано увагу на найбільш типових для наукових текстів помилках. Проаналізовано причини порушення мовних норм під час творення наукових текстів. Наголошено на тому, що автор наукового тексту обов’язково має враховувати особливості морфологічних, лексичних, синтаксичних норм літературної мови. Обґрунтовано значущість культури наукової української мови у професійному становленні майбутнього вчителя.

Ключові слова: культура наукового мовлення; науковий текст; наукова комунікація.

Постановка проблеми. Як зазначено в Концепції “Нова українська школа”, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями [3, с. 6].

Відповідно до Концепції відбувається переосмислення структури професійної підготовки фахівців освітньої галузі, здійснюється оновлення й модернізація змісту мовної підготовки майбутніх учителів, зокрема значна увага приділяється формуванню культури наукової мови сучас-

Валентина Подгурская, кандидат педагогических наук, доцент кафедры лингвометодики и культуры профессионального языка Житомирского государственного университета имени Ивана Франко

Ірина Голубовська, кандидат філологічних наук, доцент кафедри лінгвометодики і культури професійного мовлення Житомирського державного університету імені Івана Франка

ФОРМИРОВАНИЕ КУЛЬТУРЫ НАУЧНОЙ РЕЧИ СТУДЕНТОВ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ «УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК (ЗА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТЬЮ)»

В статье освещены отдельные аспекты проблемы формирования культуры научной речи будущих учителей начальных классов. Рассмотрена сущность понятий «культура научной речи», «научная коммуникация», «научный текст». Охарактеризованы особенности реализации норм современного украинского литературного языка в научном стиле, выделены наиболее типичные для научных текстов ошибки. Проанализированы причины нарушения речевых норм во время создания научных текстов. Подчеркнуто, что автор научного текста обязательно должен учитывать особенности морфологических, лексических, синтаксических норм литературного языка. Обосновано значение культуры научного украинского языка в профессиональном становлении будущего учителя.

Ключевые слова: культура научной речи; научный текст; научная коммуникация.

Valentyna Pidhurska, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Linguistic Techniques and Culture of Professional Language of Zhytomyr Ivan Franko State University;

Iryna Holubovska, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Department of Linguistic Techniques and Culture of Professional Language of Zhytomyr Ivan Franko State University

FORMATION OF STUDENTS' SCIENTIFIC SPEECH CULTURE IN THE PROCESS OF STUDYING "UKRAINIAN LANGUAGE (FOR PROFESSIONAL PURPOSES)"

The article deals with the problem of scientific speech culture formation of future primary school teachers.

The authors state that mastering the professional language in the higher educational establishment depends primarily on learning the professionally-oriented scientific style of the language. The course "Ukrainian language for professional purposes" has to facilitate students' communicative scientific preparation. Module 3 "Scientific communication as a component of professional activity" of the academic discipline "Ukrainian language for professional purposes" is dedicated to studying of Ukrainian scientific style.

The notions of "scientific speech culture", "scientific communication", "scientific text" have been analyzed. Peculiarities of realization of modern Ukrainian language literary norms in scientific style are traced, the most typical mistakes of scientific texts are specified.

The article analyzes the reasons for the violation of language norms in the process of scientific text creations. The authors stress on the importance of consideration of morphological, lexical and syntactical literary language norms.

The possible ways of error prevention in scientific texts have been described. Lexical means used in any scientific text should correspond to the norm. Scientific vocabulary is characterized by the usage of terminology, abstract words and notions, scientific idiomatic expressions.

It is stated that the syntactical structure of scientific texts is predetermined by logical continuity of statements, their substantial support, motivation, definition of different important reasons, circumstances, etc.

The importance of the Ukrainian scientific language in the professional formation of future teachers is grounded.

The authors stress that the formation and improvement of scientific speech culture is of great importance for future primary school teachers in the period of rapid scientific development and it requires great attention of teachers of higher educational establishments, as skillful speakers are able to perceive the flow of scientific information, enrich their knowledge and share it with others.

Keywords: scientific speech culture, scientific text, scientific communication.